

מסורת הש"ס

(א) ויענינו ט: גיטין ד. (ב) ויענינו ט: שם שם קל. (ג) ויענינו ט: שם שם קל. (ד) ויענינו ט: שם שם קל. (ה) ויענינו ט: שם שם קל. (ו) ויענינו ט: שם שם קל. (ז) ויענינו ט: שם שם קל. (ח) ויענינו ט: שם שם קל. (ט) ויענינו ט: שם שם קל. (י) ויענינו ט: שם שם קל. (יא) ויענינו ט: שם שם קל. (יב) ויענינו ט: שם שם קל. (יג) ויענינו ט: שם שם קל. (יד) ויענינו ט: שם שם קל. (טו) ויענינו ט: שם שם קל. (טז) ויענינו ט: שם שם קל. (יז) ויענינו ט: שם שם קל. (יח) ויענינו ט: שם שם קל. (יט) ויענינו ט: שם שם קל. (כ) ויענינו ט: שם שם קל. (כא) ויענינו ט: שם שם קל. (כב) ויענינו ט: שם שם קל. (כג) ויענינו ט: שם שם קל. (כד) ויענינו ט: שם שם קל. (כה) ויענינו ט: שם שם קל. (כו) ויענינו ט: שם שם קל. (כז) ויענינו ט: שם שם קל. (כח) ויענינו ט: שם שם קל. (כט) ויענינו ט: שם שם קל. (ל) ויענינו ט: שם שם קל.

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פ.

עין משפט
נר מצוה

לא א מ"י פ"ט מה' גניבה הלכה ג שנת ע"ט:
לב ב מ"י פ"ט מה' ה: לב ג מ"י פ"ט מה' ה:

תורה אור השלם

- 1. כי יקרא איש נגב נפש מאיךו מבני ישראל ודחעמר בו ומקראו ונתן הגב הדוא ובערת הדע דברים כד ר' מרקיבה.
2. כי יקרא איש שכב עם אשה בעלת בעל ונתן גם שניהם ראש השכב עם האשה והאשה ובערת הדע דברים כד ר' מרקיבה.
3. ונגב איש ומעבר ונמצא כידו מזה זיקתו: שמוח כד טו.
4. כי יצא אנשים יחדו איש ואחיו וקרבא אשה האחד להציל את אשה מידו ושלחה ידה ויהי מקרה בטבחה: דברים כד יא.
5. לא תרצה לא תנאף לא תגב לא תענה ברעך עד שקר: שמוח כד טו.
6. כי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לא יקברו ממכתב עבד: דברים כד טו.
7. לא תגבו ולא תחבשו ולא תשקרו איש בעמיתו: ויקרא ט יא.
8. לא יקום עד אחר באיש לכל עון ולכל חטאת בכל חטא אשר יצא על פי שני עדים או על פי שלושה עדים יקום: דברים טו טו.

מונמצא כידו קא אפינא. * חימא דכסוטה פ' עגלה ערופה (דף מה:). דרשינן כי ימצא חלל פרט למצוי ופטרין עיר שרונה ועובדי כוכבים וי"ל דהתם כתיב באלמה והוי כמו כידו דהכא ואכתי קשה דדרשינן כפ' בתרא דערבין (דף ל:). גבי כתי ערי חומה ומלא פרט למצוי ולא ימכור כחוק ויגאל בקרוב (ה' וי"ל ט' דכפ"י בקונטרס דהכא מריבויא דקרא: יצא עבד שאין לו אחוה. פירש בקונטרס עבד אין לו אחוה ואפילו עם אחיו בני אביו דכתיב עם הממור עם הדומה לממור וקשה להסן קן גר ומשומר נמי ונראה לפרש שאין לו אחוה שאין יולא חלני קרוין אחוה משא"כ נגר: בני ישראל צעוניו פי שחציו וכו' חלל כולו משומר וגר לא ממעט מבני ישראל וכן צדק צנות כותים (נה דף לז. וספ). בני ישראל מיטמאין בויבה וכו' חלל גרים ומשומרים לא ממעט וכן שנהי"פ וי' דמנחות גבי סמיכה בני ישראל סומכין ואין העובדי כוכבים משומרין ומשומר וגר לא ממעטין וכן צפ"ק דערבין (דף ה:). בני ישראל מעריבין ואין העובדי כוכבים מעריבין ולא ממעטין גרים ולא צדדים משומרין ומשומר דכפרק כל המנחות צבות מלה (מנחות דף סא: וספ). גבי מנפיה אמרינן בני ישראל מניפין ואין העובדי כוכבים ועבדים משומרים מניפין תלמוד לומר המקריב וכן צפ' העלל (נפחות דף עד: וספ). ובשלהי פ"ק דכריתות (דף י:). אשה זו משלהי אין לי חלל בני ישראל גירות ושפחה משומרת שום רבי דמרבין מיניה גרים ומשומרים: דבר ואפי' חייס דבר. ור"מ הא חלקין לרבין (דף טו.) קיים מקלף ויטיל מקלף דשאר מלות דברי הכל פטור ופי' בקונטרס משום דכתיב וכן הנציא בשר זיוד לזכר דבר דבר וכן חיי דבר וי"ל דרנן נמי מודו דדרשינן ולא חיי דבר והא דפליגי ארנבי עקיבא היינו משום דחשני ליה דבר שלם כדמוכח במדונה (כ"ב דף ט: וספ). וזכרין לחלק דנדריס דיש מקומות כה"ג צפ' ד' ו' (כ"ב דף ט: וספ). כופר שלם אמר רחמנא ולא חיי כופר ובפרק ט' כבוד (בבבא דף מה:). חומש ולא חיי חומש ובמדונה (כ"ב דף ט: וספ). חמשה כקר אמר רחמנא ואפי' חמשה חללי בער ובפרק אלות ואת בנו (חולין דף עט: וספ). פליגי ר' אליעזר ורבנן כשה ואפילו מקלף שש ולענין כסוי צבאי ואפילו מקלף צבי ובפרק הבא יבמות (דף עט: וספ). על יבמות מקלף ומכילתא ובבבא דפרק אלמנה (דף טו: וספ). בפרק כל כסף ושלחי כסוי הדס (חולין דף פה: וספ). דס ואפילו מקלף דס ובבבא דכריות (דף ג: וספ).

פני חנא. להך מתני' דקמיני מרר לאזוי חייב: ספס ספרא. מורה כהניס: ספס ספרי. ספר ודבר ומשנה תורה והאי סתמא דכי ימצא איש'ס' נמשנה תורה הוא: אליבא דרבי עקיבא. ממה שלמדו מר' עקיבא אמרו: על בית פלוני. לא רצה להוכיח שם שחשנין היו וכו' לא היו נוהגין כדת שהיו הרבה דרין צבית אחד אנשים ונשים והיו מצויין תמיד עם נשי מצריהן ולא שמתיהדין: ומלא. קרא ימרה הוא דלי ללמד שימצא בעדים מתי ימצא נפקא: כמלויין כידו דמו. התלמידים מצויין תמיד צבית הכר ואס גבב הרב אחד מתלמידיו ומכרו אינו נהרג: אחד מצדדים נוספים. המנייש את העבד לא חייבנו מורה לתת דמי בשמור: וכי יצא אנשים יחדיו והספ אש וגו'. מהתם נפקא לן חיוב צבת דכתיב וקלומה את כפה ממון חמשה אומר ממון או אינו חלל ממש נאמר כאן לא תחוס עינך ונאמר להלן בעדים וזממין (דברים יט) לא תחוס עינך מה להלן ממון אף כאן ממון: עבד שאין לו אחוה. ואפי' עם אחיו בני אביו דכתיב (בבבא דכ"ב) עם הממור עם הדומה לחמור אינו חלל ככהמה: אחיו הוא כמלואו. בכל מלות שהאשה חייבת בהן עבד חייב בהן דגמר לה לה משא"כ: והכא. בתמניי בגונב נפש דכתיב מאחיו: היכי דרשי. רבי יהודה לחייב על מי שחציו עבד:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה סופטא וכו' תיבה דבפסוקה. עיין עין כתיב'א ממת דף ח' ע"א ד"ה התם מעיניה דקרא:

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מונמצא וכו' כפ' בתרא דערבין גבי שדה אחוה ומלא פטור וכו' ויגאל בקרוב. י"ב וי"ב דברי ערבין חלל לראש חתום דהכא מעיניה דקרא ולק דרשינן גמרי' ולא כתיב כדיו:

מוסף רש"י

וכולוהו אליבא דר' עקיבא. מתני קבלו וכו' וכו' ד' יצא עבד שאין לו אחוה. עם ישראל. אשית כל כקבל ליה עבד אין לו אחוה שמתר לחותמו ונאחש אחיו. דכתיב עם הממור זה שמתר: וי"ב פה ע"ש אדורי הוא במצותו. אדורי הוא חייב בה עבד חייב בה. דגמר לה לה משא"כ וכו'. דבר הלמד מענינו. זה שמתר לחותמו ונאחש אחיו. מירב מדות. מקלף שמתר קום ואין את דרשין כהה מדבר. הו' לתמו מענינו (חולין פה: דבר ספס שאין תפסיר בו כהה מדבר. הו' לתמו כהה פסיר שנתר בו כהה הענין מירב עם ספס:

תני תנא קמיה דרב ששת א"ל אני שונה רבי שמעון אומר מאחיו עד שיוציאונו מרשות אחיו ואת אמרת חייב *תני פטור מאי קושיא דילמא הא ר"ש הא רבנן לא ס"ד דאמר ר' יוחנן *סתם מתני' ר' מאיר סתם תוספתא ר' נחמיה *סתם ספרא רבי יהודה סתם ספרי ר"ש וכולוהו אליבא דר"ע: הגונב בנו: מאי טעמא דרבנן אמר אביי דאמר קרא י"ב ימצא פרט למצוי א"ל רב פפא לאביי אלא מעתה י"ב ימצא איש שוכב עם אשה בעולת בעל הכי נמי כי ימצא פרט למצוי כגון של בית פלוני דרשינן גביהו הכי נמי דפטרי א"ל אנא ימונמצא כידו קאמינא אמר רבא דהלכך גמי מיקרי דרדקי ומתנו רבנן כמצוין בידן דמו ופטרי: גבב מי שחציו וכו': יתנן התם רבי יהודה אומר אין לעבדים בוישת *מאי טעמא דר' יהודה אמר קרא י"ב יצא אנשים יחדיו איש ואחיו מי שיש לו אחוה יצא עבד שאין לו אחוה ורבנן אחיו הוא במצות והכא היכי דרשי ר' יהודה סבר מאחיו לאפוקי עבדים בני ישראל למעוטי מי שחציו עבד וחציו בן חורין מכבי ישראל למעוטי מי שחציו עבד וחציו בן חורין הוי מיעוט אחר מיעוט *ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות ורבנן מאחיו לאפוקי עבדים לא משמע ליה דהא אחיו הוא במצות בני ישראל מכבי ישראל חד למעוטי עבד וחד למעוטי מי שחציו עבד וחציו בן חורין אודהה לגונב נפש מנין רבי יאשיה אמר *מלא תגנב רבי יוחנן אמר *מלא ימכור ממכרת עבד ולא פליגי מד קא חשיב לאו דגניבה ומד קא חשיב לאו דמכירה ת"ר *לא תגנוב: בגונב נפשות הכתוב מדבר אתה אומר בגונב נפשות או אינו אלא בגונב ממון אמרת צא ולמד משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן דבר הלמד מענינו במה הכתוב מדבר כנפשות אף אף כן בגנבות ממון הכתוב מדבר אתה אומר בגונב ממון או אינו אלא בגונב נפשות אמרת צא ולמד משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן דבר הלמד מענינו במה הכתוב מדבר כנפשות אף אף כן כממון איתמר עדי גניבה ועדי מכירה בגנב שהחמו חזקה אמר אין נהרגין רבי יוחנן אמר נהרגין חזקה דאמר בר"ע *דאמר רבי ואלא חצי דבר ורבי יוחנן אמר כרבנן דאמרי דבר ואפי' חצי דבר ומורה חזקה בעדים האחרונים של בן סורר ומורה שהחמו שנהרגין מתוך שיכולים לומר הראשונים להלקותו

ככור ואפילו מקלף ככור: מתוך שיכולים עדים הראשונים כו'. אין הטעם תלוי באמינתם אלא במאי דעדי גניבה ראשונה לא יכריז לעדי גניבה שניה כדאמרינן במדונה (כ"ב דף ע: וספ). דמורה רבי עקיבא צדדים אמריס קידש ושנים אמריס כע"ג דעדי ביאה יכריז לעדי קדושין (הואילן) והן לא יכריז לעדי ביאה כוליה דבר הוא: גניבה

אגניבה: בעדים האחרונים של בן סורר ומורה. דמתן לעיל (דף עה.) מתרינן בו כפי ג' ומלקין אותו חור וקלקל נדון בעשרים ושלושה מתרינן בו אביו ואמו כפי דיינין וכשכאין עדים ראשונים ומעדין עליו צבאל מרטימר בשר ופסיה חלי לוג יין מגניבה מלקין אותו כדכתיב (דברים כה) ויסקרו אותו דיינו מלקות חור וקלקל נדון ככ"ג למיתה ומורה חזקה בהן אחרונים שהעידו שמור וקלקל שהחמו שנהרגין ולא אמרינן שחיי דבר הוא דלי לאו סהדותא דקמאי לא מקטיל כסהדותא דהני חלל אמרינן הואיל ויש עונש על פי ראשונים שזה נקה על ידה מו לא שייכא ההוא סהדותא קמייחא צבתי במרייתא והני בתרתיא כוליה דבר קא עבדי: על פי ראשונים שזה נקה על ידה מו לא שייכא ההוא סהדותא קמייחא צבתי במרייתא והני בתרתיא כוליה דבר קא עבדי: להלקותו